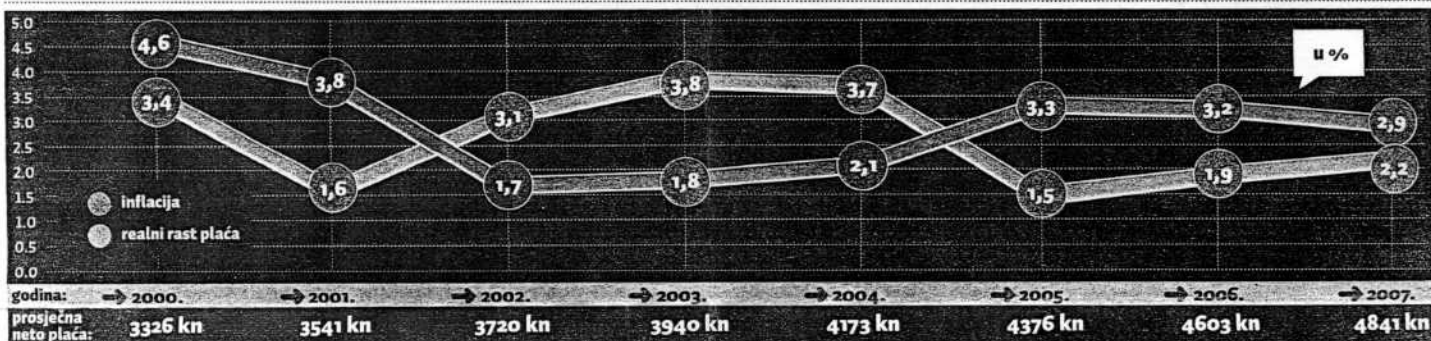

STANDARD
U OVOJ
GODINI NUŽAN
RAST PLAĆA
DO GRANICE
INFLACIJE

Plaće već tri godine zaostaju za inflacijom

INFLACIJA

EU 27 - 3,2%

(podaci Eurostata za siječanj 2008. godine, DZS za Hrvatsku)

Za veće plaće radnika sindikati 12. travnja planiraju u Zagrebu na ulice izvesti više od 40.000 radnika. Cilj je prisiliti Vladu i poslodavce na usklađivanje plaća i donošenje zakona o minimalnoj plaći

Zaostajanje plaća za inflacijom cijele prošle godine muči sve europske zemlje. U Hrvatskoj plaće 'kaskaju' za troškovima već treću godinu

• GORDANA GALOVIĆ,
JADRANKA SEVIĆ
• ZAGREB

Već posljednje tri godine neto plaće u Hrvatskoj ne prate rast inflacije, što znači da građani sve teže podmiruju svoje osnovne potrebe. Lani je prosječna neto plaća dosegla 4841 kunu.

S uračunatim rastom potrošačkih cijena realna neto plaća tako je rasla 2,2 posto u odnosu na godinu dana ranije, a inflacija je istodobno povećana za 2,9 posto. Još je veći jaz u prethodne dvije godine. Plaće su realno rasle 1,5 i 1,9 posto, a inflacija je bila gotovo dvostruko veća.

Realni zahtjevi sindikata

To pokazuje da su realni zahtjevi sindikata za povećanjem plaća koje već godinama ne

prate rast troškova života. Novi udar na džepove građana dogodio se u siječnju kada je izmjerena najveća inflacija u posljednjih osam godina koja je dosegla 6,2 posto. Neke cijene su zabilježile čak dvoznamenkasti rast pa je primjerice, ulje u odnosu na isti mjesec lani poskupjelo za 31,8 posto, kruh gotovo 14 posto, a voće 25 posto.

Iako je Hrvatska po inflaciji početkom ove godine malo iznad prosjeka razvijenih europskih zemalja, ekonomisti ocjenjuju da je ona kod nas mnogo opasnija. Prosječna

Knežević:
Produktivnost rada povećana je za 24,6, a plaće za samo 14,9 posto

europska inflacija u siječnju je bila 3,2 posto. Najveću inflaciju mjere baltičke zemlje, do čak 15,6 posto u Latviji. Razvijenije tranzicijske zemlje bilježe inflaciju veću od sedam posto, a ona u Bugarskoj dosegla čak 11,7 posto.

- Hrvatska nije usporediva

U problemu i Italija

Zbog velikih poskupljenja energenata i hrane tijekom prošle godine zaostajanje plaća za inflacijom sve više muči većinu europskih zemalja. Talijani su tako izračunali da njihove godišnje plaće "debelo" zaostaju za onima u SAD-u, Njemačkoj, Španjolskoj, Francuskoj, a

posebno za onima u Velikoj Britaniji.

I istraživanje Njemačkog instituta za društvena istraživanja pokazuje da su neto nadnice lani rasle iznad prosjeka jedino u baltičkim zemljama. Sve ostale zemlje zabilježile su prosječan rast od tri do sedam posto. •

13,9%
KRUHI
ZITARICE

17%
MLJEKO,
SIR, JAJA

19%
POVRĆE

24,8%
VOĆE

31,8%
ULJE

sa zemljama koje su već uvele euro, pa čak ni s drugim tranzicijskim zemljama, osim Bugarske. Naime, sve druge zemlje nemaju kontrolirani tečaj i kontrolu rasta cijena koju mi imamo godinama. U takvim uvjetima za Hrvatsku je opasna čak i inflacija iznad 5,7 posto - naglasio je dr. Žarko Primorac.

Opasnost od udara inflacije

Prema njegovim riječima, čijenjenica je da je kontrolirani tečaj utjecao na niže cijene domaćih, a posebno uvoznih proizvoda, no svaki daljnji udar inflacije ograničava naš prostor kontrole. Kontrola po svaku cijenu utjecala bi, naime, negativno na gospodarski rast. Što se tiče sindikalnih zahtjeva za rastom plaća, Pri-

morac naglašava da one moraju rasti do razine inflacije kako bi se građanima osigurao barem dosadašnji standard. Za ostvarivanje veće plaće radnika sindikati planiraju 12. travnja u Zagrebu na ulice izvesti više od 40.000 radnika. Cilj je prisiliti Vladu i poslodavce na usklađivanje plaća i donošenje Zakona o minimalnoj plaći.

Bolje rade, a plaće su manje

- Ako se uzme u obzir da je i produktivnost rada od 2000. do 2006. godine porasla za 24,6 posto, a plaće za samo 14,9 posto, jasno je koliko plaće zaostaju. Oko 60 posto radnika zarađuje do prosječne neto plaće, koja trenutno iznosi 4958 kuna. Upravo oni najviše osjete svako novo poskupljenje - ističe Ana Knežević, predsjednica Saveza samostalnih sindikata Hrvatske.

Prema sindikalnim procjenama, kakav-takav rast plaća dogodio se jedino u državnom sektoru, finansijskom sektoru te dijelu velikih prehrambenih i ostalih uspješnih tvrtki koje imaju kolektivne ugovore. Većini ostalih radnika, primjerice u trgovini i graditeljstvu, plaće nisu povećane već godinama. Hrvati, upozoravaju sindikati, zarađuju 26,5 posto europske plaće, a plaćaju 70 posto europskih cijena. •